

Metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Právní předpisy a jejich ustanovení související se zákonným zmocněním k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi, při kterém nedochází k nakládání s odpady

Ústava ČR:

- ustanovení čl. 104 odst. 3:

Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.

- ustanovení čl. 2 odst. 3:

Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.

- ustanovení čl. 2 odst. 4:

Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

Listina základních práv a svobod:

- ustanovení čl. 2 odst. 3:

Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

- ustanovení čl. 4 odst. 1:

Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 35 odst. 1 a 2:

(1) *Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.*

(2) *Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.*

- **ustanovení § 35 odst. 3 písm. a):**

Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem.

- **ustanovení § 84 odst. 2 písm. h):**

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno vydávat obecně závazné vyhlášky obce.

- **ustanovení § 10:**

Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

- a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,*
- b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,*
- c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,*
- d) stanoví-li tak zvláštní zákon.*

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů:

- **ustanovení § 1 odst. 1:**

Ochranou ovzduší se rozumí předcházení znečišťování ovzduší a snižování úrovně znečišťování tak, aby byla omezena rizika pro lidské zdraví způsobená znečištěním ovzduší, snížení zátěže životního prostředí látkami vnášenými do ovzduší a poškozujícími ekosystémy, vytvoření předpokladů pro regeneraci složek životního prostředí postižených v důsledku znečištění ovzduší a zachování co nejnižší úrovně

znečištění v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje a únosného zatížení území.

- **ustanovení § 1 odst. 3:**

Tento zákon se nevztahuje na vnášení radionuklidů do ovzduší, na zdolávání požárů a na práce při odstraňování následků nebezpečných epidemií, živelních pohrom i jiných mimořádných událostí, prováděné podle jiných právních předpisů. Tento zákon se dále nevztahuje na činnosti Hasičského záchranného sboru České republiky při přípravě na mimořádné události, při přípravě na plnění mimořádných úkolů a při jejich plnění.

- **ustanovení § 2 písm. a) až e), g) a l):**

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) ovzduším vnější ovzduší v troposféře,
- b) znečišťující látkou každá látka, která svou přítomností v ovzduší má nebo může mít škodlivé účinky na lidské zdraví nebo životní prostředí anebo obtěžuje zápachem,
- c) znečišťováním (emisi) vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do ovzduší,
- d) úrovní znečištění hmotnostní koncentrace znečišťující látky v ovzduší (imise) nebo její depozice na zemský povrch za jednotku času,
- e) stacionárním zdrojem ucelená technicky dále nedělitelná stacionární technická jednotka nebo činnost, které znečišťují nebo by mohly znečišťovat,
- g) spalovacím stacionárním zdrojem stacionární zdroj, ve kterém se oxidují paliva za účelem využití uvolněného tepla,
- l) palivem spalitelný materiál v pevném, kapalném nebo plynném skupenství, určený jeho výrobcem ke spalování za účelem uvolnění energetického obsahu tohoto materiálu,

- **ustanovení § 10 odst. 1 až 4 písm. d)**

Smogová situace

(1) Smogová situace je stav mimořádně znečištěného ovzduší ohrožující lidské zdraví, kdy úroveň znečištění oxidem siřičitým, oxidem dusičitým, částicemi PM₁₀ nebo troposférickým ozonem překročí informativní, regulační nebo varovnou prahovou hodnotu uvedenou v příloze č. 6 k tomuto zákonu a jsou splněny podmínky uvedené v této příloze. Podmínky vzniku a ukončení smogové situace jsou uvedeny v příloze č. 6 k tomuto zákonu.

(2) Vznik smogové situace a její ukončení vyhláší ministerstvo neprodleně způsobem umožňujícím dálkový přístup a v médiích. Současně neprodleně

informuje inspekci, dotčené kraje, dotčené obce, které mají vydaný regulační řád, dále obce, které mají stanovenou nízkemisní zónu, a dotčené provozovatele stacionárních zdrojů, kterým byly uloženy zvláštní podmínky provozu podle odstavce 5. Za účelem informování o vyhlášení vzniku a ukončení smogové situace poskytuje a aktualizuje provozovatel, kterému byly uloženy zvláštní podmínky provozu podle odstavce 5, neprodleně kontaktní informace včetně elektronické adresy ministerstvu. Obec neprodleně zveřejní informace o vzniku smogové situace a jejím ukončení způsobem v místě obvyklým.

(3) Pro případy vzniku smogové situace podle bodu 4 nebo 6 přílohy č. 6 k tomuto zákonu může obec vydat pro své území nebo jeho část formou nařízení obce regulační řád obsahující krátkodobá opatření přispívající ke snížení znečišťování znečišťujícími látkami podle odstavce 1, a tím ke zmírnění průběhu smogové situace. Regulační řád obec nevydává, je-li zřejmé, že krátkodobá opatření nemohou přispět ke zmírnění průběhu smogové situace. Obsahové náležitosti regulačního řádu jsou uvedeny v příloze č. 6 k tomuto zákonu. Příslušná obec neprodleně informuje ministerstvo o vyhlášení nařízení obce, kterým byl vydán regulační řád, ve Sbírce právních předpisů územních samosprávních celků a některých správních úřadů. V případě, že je pro danou obec stanovena nízkemisní zóna podle § 14, musí být opatření na omezení provozu silničních motorových vozidel pro případ vyhlášení smogové situace stanovena jako zvláštní podmínky v rámci stanovené nízkemisní zóny.

(4) Krátkodobá opatření se realizují po dobu trvání smogové situace a jsou zaměřena zejména na

d) omezení nebo zákaz spalování v otevřeném ohništi,

- **ustanovení § 16 odst. 1, 2, 4, 6 a 11:**

Povinnosti osob

(1) Osoba uvádějící na trh v České republice paliva smí na trh uvést pouze paliva, která splňují požadavky na kvalitu paliv stanovené prováděcím právním předpisem. Doklad, který prokazuje splnění požadavků na kvalitu paliv způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem, je povinna předat odběrateli vždy při první dodávce paliva a následně při změně kvality paliva. Osoba uvádějící v České republice paliva na trh, odběratel a každý, kdo v dodavatelském řetězci provádí následnou obchodní činnost po uvedení paliva na trh, je povinen na vyžádání kontrolního orgánu předložit doklad, který prokazuje splnění požadavků na kvalitu paliv způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem. Osoby uvádějící na trh paliva stanovená prováděcím právním předpisem mají povinnost ohlásit údaje stanovené prováděcím právním předpisem ministerstvu do 31. března následujícího roku.

(2) Na trh v České republice lze uvést pouze spalovací stacionární zdroj o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který splňuje emisní požadavky pro tento stacionární zdroj podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, pokud jsou

stanoveny. Splnění této povinnosti je osoba uvádějící na trh v České republice spalovací stacionární zdroj o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším povinna prokázat certifikátem podle jiného právního předpisu.

(4) V otevřeném ohništi lze spálit jen suché rostlinné materiály, které nejsou znečištěné nebo jinak kontaminované cizorodými chemickými látkami.

(6) Odpad podle zákona o odpadech, s výjimkou odpadu uvedeného v prováděcím právním předpisu, může být tepelně zpracován jen ve stacionárním zdroji, ve kterém je tepelné zpracování odpadu povoleno podle § 11 odst. 2 písm. c). Tepelné zpracování odpadu je možné pouze pod dohledem osoby autorizované podle § 32 odst. 1 písm. c). Při prokazování, že byl ve spalovacím stacionárním zdroji o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně tepelně zpracován odpad, se postupuje způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

(11) Ministerstvo vyhláškou stanoví požadavky na kvalitu paliv, požadavky na způsob prokazování jejich plnění, obsahové náležitosti hlášení o kvalitě paliv a rozsah údajů ohlašovaných prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a postup prokazování tepelného zpracování odpadu ve spalovacím stacionárním zdroji o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně.

- **ustanovení § 17 odst. 1 písm. a) až e):**

(1) Provozovatel stacionárního zdroje je povinen

- a) uvést do provozu a provozovat stacionární zdroj a činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění, v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými tímto zákonem, jeho prováděcími právními předpisy, výrobcem a dodavatelem,*
- b) dodržovat emisní limity, emisní stropy, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře podle § 4,*
- c) spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva, která splňují požadavky na kvalitu paliv stanovené prováděcím právním předpisem a jsou současně určená výrobcem stacionárního zdroje nebo uvedená v povolení provozu,*
- d) předložit orgánu ochrany ovzduší na vyžádání informace o stacionárním zdroji, jeho provozu, příslušenství, používaných palivech a jeho emisích,*

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů:

- **ustanovení § 4 odst. 1 až 3:**

Odpad

(1) *Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má úmysl nebo povinnost se jí zbavit.*

(2) *Má se za to, že osoba má úmysl zbavit se movité věci, pokud tuto věc není možné používat k původnímu účelu.*

(3) *Osoba má povinnost zbavit se movité věci, jestliže*

- a) *ji nepoužívá nebo ji není možné používat k původnímu účelu a tato věc současně ohrožuje životní prostředí,*
- b) *byla vyřazena nebo stažena na základě jiného právního předpisu, nebo*
- c) *vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem nebyla výroba nebo získání této věci, ale není vedlejším produktem podle § 8 odst. 1.*

- **ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) až d):**

(2) *Pro účely tohoto zákona se dále rozumí*

- a) *komunálním odpadem směsný a tříděný odpad z domácností, zejména papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, a objemný odpad, zejména matrace a nábytek, a dále směsný odpad a tříděný odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností; komunální odpad nezahrnuje odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků, kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, včetně kalů, vozidla na konci životnosti ani stavební a demoliční odpad,*
- b) *biologicky rozložitelným odpadem odpad, který podléhá aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu,*
- c) *biologicky rozložitelným komunálním odpadem biologicky rozložitelný odpad obsažený v komunálním odpadu,*
- d) *biologickým odpadem biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a veřejné zeleně, potravinový a kuchyňský odpad z domácností, kanceláří, restaurací, velkoobchodu, jídelen, stravovacích nebo maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu,*

- ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) a e):

Obecné povinnosti při nakládání s odpady

(1) Každý je povinen

- a) nakládat s odpadem pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a jinými právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí a zdraví lidí pro daný druh a kategorii odpadu; při nakládání s odpady nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené jinými právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví lidí,
- e) odpad, který sám nezpracuje v souladu s tímto zákonem, předat, s výjimkou předání odpadu v rámci školního sběru nebo předání nezbytného množství vzorků odpadu k rozborům, zkouškám nebo analýzám pro účely vědy, výzkumu a vývoje, zjištění přijatelnosti odpadu do zařízení určeného pro nakládání s odpady, zařazení odpadu do kategorie, hodnocení nebezpečných vlastností odpadů a dalším rozborům a zkouškám nezbytným pro zajištění nakládání s odpady v souladu s právními předpisy, v souladu s hierarchií odpadového hospodářství
 1. přímo nebo prostřednictvím dopravce odpadu pouze do zařízení určeného pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu nebo za podmínek podle § 16 odst. 3 do dopravního prostředku provozovatele takového zařízení,
 2. obchodníkovi s odpady s povolením pro daný druh a kategorii odpadu, popřípadě dopravci odpadu určenému tímto obchodníkem, nebo
 3. na místo určené obcí podle § 59 odst. 2 a 5.

- ustanovení § 59 odst. 1, 2, 4, 5 písm. c) a e) a 6:

Obecní systém

(1) Obec je povinna přebrat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob. Pokud obec zavedla poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě kapacity soustředovacích prostředků podle zákona o místních poplatcích, je povinna přebírat směsný komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob v množství odpovídajícím kapacitě soustředovacích prostředků.

(2) Obec je povinna určit místa pro oddělené soustředování komunálního odpadu, a to alespoň nebezpečného odpadu, papíru, plastů, skla, kovů, biologického odpadu, jedlých olejů a tuků a od 1. ledna 2025 rovněž textilu. Obec není povinna odděleně soustředovat odpad plastů, skla a kovů, pokud tím nedojde s ohledem na další způsob nakládání s nimi k ohrožení možnosti provedení jejich recyklace.

(4) Ke splnění povinností podle odstavců 1 až 3 obec nastaví obecní systém odpadového hospodářství (dále jen „obecní systém“). Obecní systém může obec nastavit obecně závaznou vyhláškou.

(5) *Pokud obec nastaví obecní systém obecně závaznou vyhláškou, může touto vyhláškou zároveň určit i místa, ve kterých bude v rámci obecního systému přebírat*

- c) *komunální odpad vznikající na území obce při činnosti právnických a podnikajících fyzických osob, které se do obecního systému na základě písemné smlouvy zapojí; v takovém případě musí obec obecně závaznou vyhláškou, kterou nastaví obecní systém, stanovit alespoň druhy odpadu, které může právnická nebo podnikající fyzická osoba předávat do obecního systému, způsob určení výše úhrady za zapojení do obecního systému a způsob jejího výběru,*
- e) *rostlinné zbytky z údržby zeleně, zahrad a domácností ke zpracování na kompost v rámci komunitního kompostování podle § 65.*

(6) *Obec může obecně závaznou vyhláškou, kterou nastaví obecní systém, stanovit povinnosti osob související s předáváním odpadů a movitých věcí do obecního systému.*

- **ustanovení § 60 odst. 1:**

V okamžiku, kdy osoba zapojená do obecního systému odloží movitou věc nebo odpad, s výjimkou výrobků s ukončenou životností, na místě obcí k tomuto účelu určeném, stává se obec vlastníkem této movité věci nebo odpadu.

- **ustanovení § 61:**

Povinnosti osob při předávání odpadu a movitých věcí do obecního systému

Každý je povinen odpad nebo movitou věc, které předává do obecního systému, odkládat na místa určená obcí v souladu s povinnostmi stanovenými pro daný druh, kategorii nebo materiál odpadu nebo movitých věcí tímto zákonem a obecně závaznou vyhláškou obce, je-li vydána.

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů:

- **ustanovení § 5 odst. 2:**

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby nesmí vypalovat porosty. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat. Ustanovení zvláštních právních předpisů nejsou tímto dotčena.

- **ustanovení § 17 odst. 3 písm. f):**

Fyzická osoba nesmí provádět vypalování porostů.

- **ustanovení § 27 odst. 2 písm. b) body 3 a 5:**

Rada kraje stanoví nařízením kraje podmínky k zabezpečení

- 3. požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru,*
- 5. požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.*

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů:

- **ustanovení § 20 odst. 1 písm. k) a l), 2 až 4:**

Zákaz některých činností v lesích

(1) V lesích je zakázáno

- k) kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa,*
- l) odhazovat hořící nebo doutnající předměty,*

(2) Rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně je zakázáno také do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Výjimku z tohoto zákazu může povolit vlastník dotčeného lesa.

(3) Zákazy uvedené v odstavcích 1 a 2 se nevztahují na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese nebo při realizaci opatření nutných k požární ochraně lesa podle právního předpisu upravujícího požární ochranu; zákazy uvedené v odstavci 1 písm. l), m) a o) se vztahují i na vlastníka lesa nebo toho, kdo užívá les z jiného právního důvodu.

(4) Vlastník lesa může povolit výjimku ze zákazů uvedených v odstavci 1 písm. a) až k). Pokud by touto výjimkou byla porušena práva jiných vlastníků lesů, rozhodne na návrh vlastníka lesa orgán státní správy lesů.

- **ustanovení § 32 odst. 1 až 3:**

Ochrana lesa

(1) Vlastník lesa je povinen provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů na les, zejména

- a) zjišťovat a evidovat výskyt a rozsah škodlivých činitelů a jimi působených poškození důležitých pro pozdější průkaznost provedených opatření; při zvýšeném výskytu neprodleně informovat místně příslušný orgán státní správy lesů a provést nezbytná opatření,*
- b) preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů,*
- c) provádět preventivní opatření proti vzniku lesních požárů podle zvláštních předpisů.*

(2) *Na likvidaci klestí a dalších těžebních zbytků, prováděnou za účelem splnění povinnosti podle odstavce 1 písm. b), se nevztahují právní předpisy o ochraně ovzduší. Tímto ustanovením nejsou dotčeny právní předpisy o odpadech.*

(3) *Při vzniku mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese (větrné a sněhové kalamity, přemnožení škůdců, nebezpečí vzniku požárů v období sucha apod.) je vlastník lesa povinen činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků. Orgán státní správy lesů může vlastníku lesa nařídit tato opatření*

- a) omezení nebo zastavení jiných těžeb než těžeb nahodilých ve stanoveném rozsahu a termínu a zpracování těžeb nahodilých ve stanoveném rozsahu a termínu,*
- b) provedení ochranného zásahu směřujícího k zastavení šíření nebo k hubení škodlivých organismů,*
- c) provedení protipožárních opatření,*
- d) průkazné označování a evidenci vytěženého dřeva,*
- e) omezení nakládání se dřevem, semeny nebo sazenicemi lesních dřevin.*

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

- **ustanovení § 90 odst. 22:**

Je-li to z důvodu zajištění péče o rostliny, živočichy, přírodní stanoviště, zvláště chráněná území podle § 38 nebo 38a, nebo v rámci provádění opatření k regulaci nepůvodního druhu nebo křížence nezbytné, jsou orgány ochrany přírody oprávněny provádět vypalování porostů. Při vypalování jsou povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Vypalování porostů včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky.